

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **praca socjalna**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: **Uniwersytet Łódzki**

Data przeprowadzenia wizytacji: **5-6 marca 2021 r.**

Warszawa, 2021

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	6
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	9
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	15
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	16
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	18
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	19
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	23
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	24
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	28
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	29
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	31
5. Załączniki:	32
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	32

Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego _____	32
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych _____	36
Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych _____	36
Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____	38
Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa _____	52
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena _____	52

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: ks. prof. dr hab. Tadeusz Bąk, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Monika Podkowińska, ekspert PKA
2. dr hab. Waldemar Urbanik, ekspert PKA
3. Mateusz Kopaczyński, ekspert PKA ds. studenckich
4. Dominik Postaremczak, ekspert PKA ds. pracodawców
5. Edyta Lasota-Beżek, sekretarz zespołu oceniającego PKA

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku praca socjalna prowadzonym w Uniwersytecie Łódzkim, została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2020/2021. PKA po raz kolejny ocenia jakość kształcenia na tym kierunku. Poprzednia wizytacja PKA miała miejsce w 2015 r. Zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej (Uchwała Nr 438/2015 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 11 czerwca 2015 r.).

Odbita obecnie wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą zdalnej oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Raport Zespołu wizytującego opracowano po zapoznaniu się z przedłożonym przez Uczelnię Raportem samooceny oraz na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, przeprowadzonych hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac zaliczeniowych oraz dyplomowych, dokonanego przeglądu infrastruktury dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni, z pracownikami, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz ze studentami kierunku.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

(jeśli studia na kierunku są prowadzone na różnych poziomach, informacje należy przedstawić dla każdego poziomu studiów)

Nazwa kierunku studiów	Praca socjalna	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia I stopnia	
Profil studiów	Ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	nauki socjologiczne	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	240 h./8 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	---	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	147	---
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	1830	---
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	73,2 ECTS	---
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	140 ECTS	---
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów	87 ECTS	---

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru		
-------------------------------------	--	--

Nazwa kierunku studiów	Praca socjalna	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia II stopnia	
Profil studiów	Ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{3,4}	nauki socjologiczne	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry 120 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	120 h./4 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	---	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	44	---
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	765	---
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	30,6 ECTS	---
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	102 ECTS	---
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	66 ECTS	---

³ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁴ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne z misją Uniwersytetu Łódzkiego, którą „jest budowanie doskonałości naukowej oraz, poprzez doskonałość dydaktyczną, umożliwienie osiągnięcia sukcesu swoim studentom, ich rozwój jako świątliwych i odpowiedzialnych obywateli, oddanych w swoim życiu czynieniu wspólnego dobra”. Misja odnosi się również bezpośrednio do kwestii umiędzynarodowienia działalności badawczej Uczelni oraz współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Koncepcja i cele kształcenia wpisują się również bezpośrednio w misję Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego, którą jest „Kreowanie procesów społecznych poprzez tworzenie i rozpowszechnianie wiedzy zapewniającej rozwój studentów (poprzez dbałość o solidność dydaktyczną i tworzenie atrakcyjnej przestrzeni do studiowania), pracowników Wydziału (poprzez dążenie do doskonałości naukowej i zapewnienie atrakcyjnych warunków pracy) oraz podmiotów działających w jego otoczeniu społeczno-gospodarczym (poprzez otwartość na współpracę i wymianę doświadczeń”.

Koncepcja i cele kształcenia bezpośrednio wynikają także ze strategii szczegółowych Uczelni, których proces realizacji podporządkowany został celom głównym takim jak przynależność do grupy najlepszych uczelni akademickich w Polsce (strategia badań naukowych); posiadanie statusu uczelni oferującej studia na najwyższym poziomie (strategia oferty edukacyjnej i jakości kształcenia); uzyskanie statusu uczelni na poziomie europejskim (strategia umiędzynarodowienia Uczelni) oraz uzyskanie długoterminowej stabilności finansowej (strategia zapewnienia materialnych warunków rozwoju Uczelni).

Koncepcja i cele kształcenia mieszczą się w dyscyplinie nauki socjologiczne (100%), do której to dyscypliny oceniany kierunek został przyporządkowany i są związane z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w niniejszej dyscyplinie.

Efekty uczenia się należy doprecyzować, aby były w pełni zgodne z 6 poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji (studia pierwszego stopnia) oraz 7 poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji (studia drugiego stopnia). Stwierdzono, iż efekty uczenia się na pierwszym i drugim stopniu studiów nie wpisują się we wszystkie kategorie opisowe w obszarze umiejętności (kategoria opisowa: organizacja pracy; uczenie się). Stwierdzono, iż efekt *potrafi prawidłowo interpretować zjawiska i procesy mające wpływ na integrację społeczną przy pomocy pojęć i teorii stosowanych w naukach społecznych* (umiejętności) odniesiono do wiedzy (kategoria opisowa kontekst P7S_WK)

Zaleca się wprowadzenie zmian w obszarze efektów uczenia się odnoszących się do komunikowania się w języku obcym. Z jednej strony w przypadku studiów pierwszego jak i drugiego stopnia efekty odnoszą się do nabycia umiejętności związanych z wykorzystaniem języka obcego w mowie i piśmie na poziomie podstawowym (posiada umiejętność opracowania typowych prac pisemnych w języku polskim oraz obcym na poziomie podstawowym; posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych w języku polskim oraz obcym na poziomie podstawowym; posiada umiejętność

przygotowania różnych typów opracowań pisemnych w języku polskim oraz obcym na poziomie podstawowym; posiada rozbudowaną umiejętność przygotowania wystąpień ustnych w języku polskim oraz obcym na poziomie podstawowym, z drugiej zaś odnoszą się do znajomości języka obcego na poziomie B2 (zarówno w przypadku studiów pierwszego jak i drugiego stopnia). Ponadto zaleca się dookreślenie efektów uczenia się w sposób pozwalający na rozróżnienie efektów uczenia się określonych dla studiów pierwszego i drugiego stopnia. W niektórych przypadkach określono takie same efekty dla studiów pierwszego jak i drugiego stopnia (na przykład jest gotów do: określania i uzgadniania priorytetów w działaniach zespołowych; prawidłowej identyfikacji i rozstrzygnięcia dylematów związanych z wykonywaniem zawodu pracownika socjalnego; tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości (np. form opieki działających na komercyjnych zasadach) oraz organizacji non profit działających w różnych sferach życia społecznego.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1⁵(kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia wpisują się w misję i strategię Uczelni, mieszcząc się w dyscyplinie, do której oceniany kierunek został przyporządkowany. Koncepcja kształcenia odpowiada prowadzonej w Uczelni działalności naukowej w dyscyplinie nauki socjologiczne. Doprecyzowania wymagają efekty uczenia się pod względem pełnej zgodności z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz poziomem studiów, co pozwoliłoby na rozróżnienie efektów uczenia się określonych dla studiów pierwszego i drugiego stopnia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

1. Zaleca się dostosowanie efektów uczenia się w taki sposób, aby były w pełni zgodne z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji i pozwalały na ich rozróżnienie w kontekście poziomu studiów.
2. Zaleca się dostosowanie efektów w taki sposób, aby uwzględniały komunikowanie się w języku obcym co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów pierwszego stopnia lub B2+ na poziomie studiów drugiego stopnia.

⁵W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie nauki socjologiczne. Są kompleksowe i charakterystyczne dla zajęć tworzących program studiów oraz zapewniają osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

Studiom stacjonarnym pierwszego stopnia przypisano 1830 godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów. Studia stacjonarne drugiego stopnia trwają 4 semestry, a warunkiem ich ukończenia jest uzyskanie 120 punktów ECTS. Studiom stacjonarnym drugiego stopnia przypisanych zostało 765 godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów. Zaleca się przypisanie właściwej liczby godzin zajęć na studiach stacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia, wynikającej z przypisania co najmniej połowy punktów ECTS objętych programem studiów do zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów.

Dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach pozwalają na zapewnienie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się.

Plan studiów umożliwia wybór zajęć we właściwym wymiarze na studiach stacjonarnych I stopnia 87 ECTS. Na studiach stacjonarnych II stopnia wybór zajęć określono w wymiarze 66 ECTS.

Plan studiów obejmuje zajęcia związane z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie nauki socjologiczne oraz zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie znajomości co najmniej jednego języka obcego. Metody kształcenia są zróżnicowane i pozwalają na osiągnięcie przez studentów założonych efektów uczenia się, a w ich doborze uwzględniono najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej. Na zajęciach wykorzystywane są między innymi takie metody aktywizujące jak metody problemowe, sytuacyjne, stolików eksperckich, obserwacji, a także projekty, dyskusje, studium przypadku, referaty czy gry symulacyjne. Stosowane metody kształcenia pozwalają na przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscypliny nauki socjologiczne. Ponadto umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb studentów, w tym studentów z niepełnosprawnością. Zgodnie z Regulaminem studiów, wyróżniający się studenci drugiego roku a także wyższych lat studiów, mogą skorzystać z możliwości ubiegania się o indywidualny plan i program studiów.

Efekty uczenia się wskazane w sylabusie praktyk zawodowych są zgodne z kierunkowymi efektami uczenia się. Są również związane z efektami uczenia się przypisanymi do innych zajęć. Odnoszą się one m.in. do wiedzy dot. założeń i celów pracy socjalnej, metod i technik badań społecznych, zadań instytucji zajmujących się pomocą społeczną. Wskazano również na umiejętności odnoszące się do interpretacji i wpływu zjawisk wpływających na integrację społeczną i determinujących pracę z grupami wykluczonymi społecznie lub zagrożonymi tym wykluczeniem. Ponadto wskazano na umiejętności odnoszące się do samodzielnej realizacji obowiązków zawodowych.

Praktyki zawodowe na I stopniu trwają 2x4 tygodnie (240 godzin; 4 tyg. po I roku studiów i 4 tyg. po II roku studiów) i przypisano im 8 punktów ECTS. Na II stopniu studiów dla praktyk założono 4 tygodnie (120 godzin; 4 tyg. po I roku) i przypisano im 4 punkty ECTS.

W wyniku przeprowadzonej oceny zidentyfikowano nieprawidłowość polegającą na tym, że efekty uczenia się są identyczne w przypadku studiów I i II stopni. Brakuje zróżnicowanie ich między poszczególnymi stopniami tak, aby odzwierciedlały poziom wiedzy, umiejętności i kompetencji, które powinni osiągnąć studenci w wyniku realizacji praktyk. Ponadto, rekomendowanym rozwiązaniem jest weryfikacja i aktualizacja zapisów w sylabusie praktyk wskazujących na brak jego aktualizacji w zakresie liczby punktów ECTS przypisanych do praktyk. Obecnie w sylabusie nie wskazano wymiaru godzinowego praktyk, ale przypisano im 8 punktów ECTS. Treści kształcenia nie zostały określone. W sylabusie określono jedynie cele praktyk, w których wskazuje się na przygotowanie studentów do zawodu, konieczność pogłębiania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych o doświadczenia i naukę związaną z realizacją kierunkowych praktyk zawodowych. Jako cel praktyki wskazano również "wzmacnianie efektów kształcenia poprzez praktyczne zastosowanie i weryfikację wiedzy zdobytej przez studentów w trakcie studiów". Nie został określony żaden wystandaryzowany program praktyk. W konsekwencji zakres zadań, wyzwań i szans na skuteczne pogłębienie wiedzy, umiejętności i kompetencji - o których mowa w sylabusie - zależą od podmiotu, w którym studenci realizują praktyki i zaangażowania oraz kompetencji zakładowego opiekuna praktyk. Na ocenianym kierunku przyjęto założenie, że na pierwszym etapie praktyk dla I stopnia studenci będą poznawać kwestie regulacyjne, organizacyjne placówki, w której odbywają praktyki oraz obserwować i w niewielkim stopniu wspierać jej pracowników w czasie realizacji zadań zawodowych. Dopiero w drugim etapie mają zdobywać doświadczenia zawodowe, wykorzystywać zdobytą wiedzę i rozwijać umiejętności i kompetencje.

Dobór miejsc odbywania praktyk jest odpowiedni i zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Studenci odbywają praktyki w instytucjach i podmiotach świadczących i organizujących pomoc społeczną w różnych zakresach i są one zgodne z zawodowym rynkiem pracy adekwatnym do ocenianego kierunku.

Na ocenianym kierunku wprowadzono efektywne rozwiązanie w zakresie wspierania procesu organizacji praktyk. Dotyczy to np. opracowania formularza elektronicznego, który automatyzuje proces generowania dokumentacji praktyk w odniesieniu do skierowania na praktykę, w tym: danych adresowych podmiotu, jej okresu, danych studenta, formy praktyk i danych opiekuna kierunkowego praktyk zawodowych.

Sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań ma postać dzienników praktyk. Są one uzupełniane w sposób, który umożliwia skuteczne sprawdzenie osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów. Nie umożliwiają jednak dokonania oceny stopnia ich osiągnięcia. W wyniku przeprowadzonej oceny stwierdzono, że weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się i ich ocena ma zdecydowanie uznaniowy, subiektywny charakter, ponieważ jest formułowana na podstawie: a) analizy przez osobę pełniącą funkcję Menadżera Praktyk zawartości dzienników praktyk; b) formularza "Weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych w wyniku odbytej praktyki zawodowej/stażu zawodowego przez Pracodawcę", który nie odnosi się do oceny założonych efektów uczenia się. Poza przereklamowaniem pod względem stylistycznym nazwy tego formularza (wskazuje ona, że to weryfikowane są efekty kształcenia uzyskane przez Pracodawcę), rekomenduje się wprowadzenie rozwiązania, które pozwoli zarówno studentom, jak i zakładowym opiekunom

praktyk odnieść się nie tylko do poszczególnych efektów uczenia się, ale również umożliwi np. wskazanie przykładowych zadań, których realizacja potwierdza ich osiągnięcie. Dzięki temu możliwe będzie przeprowadzenie oceny rzetelnej (opartej o przykłady, a nie deklaracje), odnoszącej się do każdego efektu uczenia się. W obecnej postaci ocenia się "wiedzę zdobytą przez studenta podczas realizacji praktyki zawodowej" oraz elementy postawy wobec praktyki, zadań i współpracowników.

Na ocenianym kierunku w programie studiów przewidziano również prowadzenie superwizji dla studentów. Superwizja w ramach pracy socjalnej to forma wieloaspektowego ogląd pracy, która służy rozwiązaniu trudności merytorycznych i emocjonalnych związanych z jej wykonywaniem. Ma charakter dwustronnego procesu, który pomaga poszerzać świadomość, rozwijać umiejętności, osiągać lepsze wyniki, działać poprzez rzetelną ocenę, omówienie problemów, ukierunkowaną praktykę i sprzężenie zwrotne (feedback). Warunkiem powodzenia tak zaplanowanego przedsięwzięcia jest zgoda uczestników superwizji na ujawnienie swoich doświadczeń w pracy z ludźmi i na ich analizę. Celem superwizji jest poprawa jakości pracy pracowników merytorycznych (w tym przypadku studentów), zwiększenie skuteczności pracy, a co za tym idzie — polepszenie dobrostanu klientów i zwiększenie zadowolenia z wykonywanej pracy. Jest to rozwiązanie warte upowszechnienia nie tylko na kierunkach związanych z pracą socjalną, ale na wszystkich, które wiążą się z pracą z ludźmi w zakresie pomocy, wsparcia i doradztwa odnoszących się do ich sytuacji społecznej i psychicznej. Przeprowadzenie superwizji stanowi również element przygotowania do odbycia praktyk zawodowych oraz jest formą ustrukturyzowanej refleksji nad ich przebiegiem.

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje osoby pełniącej funkcję uczelnianego opiekuna praktyk umożliwiają prawidłową realizację praktyk zawodowych. Na podstawie przedstawionej dokumentacji praktyk można stwierdzić również, adekwatność kompetencji i doświadczenia oraz kwalifikacji osób pełniących funkcję zakładowego opiekuna praktyk do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku.

Wnioski z przeprowadzonej oceny wskazują, że infrastruktura i wyposażenie tych placówek oraz realizowane przez studentów zadania podczas pracy terenowej są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk. W warunkach realizacji praktyk na odległość efekty uczenia się również mogły być osiągnane i oceniane. Stworzono studentom możliwość odbywania praktyk również w NGO realizujących zadania wpisujące się w szeroko pojętą pomoc społeczną.

Dostęp do informacji dotyczących organizacji, nadzoru nad realizacją praktyk jest bardzo dobry. Praktyki odbywają się w oparciu o zapisy Zarządzenia nr 82 Rektora Uniwersytetu Łódzkiego z dnia 20.01.2021 r. w sprawie: organizacji studenckich praktyk zawodowych w Uniwersytecie Łódzkim od 2021 roku oraz "Regulaminu studenckich praktyk i staży zawodowych dla studentów I i II stopnia studiów na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym UŁ", a także częściowo w oparciu o Statut Centrum Szkoleń i Praktyk Zawodowych Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego Uniwersytetu Łódzkiego. Uczelnia przygotowała również dla studentów prezentacje i schematy, które ułatwiają orientację w całym procesie organizowania, odbywania i zaliczania praktyk.

Obowiązujące na uczelni zasady obejmują wskazanie osób, które odpowiadają za organizację i nadzór nad praktykami na kierunku oraz określają szczegółowo zakres ich zadań i odpowiedzialności. Nie wskazano szczegółowych, jakościowych kryteriów, które muszą spełniać placówki, w których studenci odbywają praktyki zawodowe. Ograniczono się do zapisu "Praktyka/staż może być podejmowana w wybranym przez studenta podmiocie gospodarczym, instytucji o charakterze publicznym lub

społecznym oraz akademickim w kraju, pod warunkiem, że profil praktyki/stażu jest zgodny z profilem kierunku studiów i działalność ta nie jest objęta planem studiów i nie ma charakteru ćwiczeń obowiązkowych w ramach tego planu". W zakresie nieformalnym na kierunku określone są i przestrzegane wymogi dotyczące placówek, w których studenci mogą odbywać praktyki, w tym tych, które zostały wybrane samodzielnie przez studentów. Nie określono żadnych warunków kwalifikowania na praktykę. Wskazano jedynie, że studenci kierunku praca socjalna odbywają je po drugim i/lub czwartym semestrze. Ponadto studenci studiów stacjonarnych realizują je w okresie wakacyjnym, a studenci studiów niestacjonarnych w okresie wakacyjnym i/lub w trakcie trwania semestrów: trzeciego, czwartego i piątego pod warunkiem, że nie będą one kolidowały z zajęciami w ramach studiów. W momencie przeprowadzania oceny na ocenianym kierunku nie były prowadzone studia niestacjonarne, jednak należy zaznaczyć, że z formalnego punktu widzenia, takie różnicowanie zasad odbywania praktyk między studentami różnych form studiów jest niewłaściwe. Jeśli osiągnięcie efektów uczenia się założonych dla praktyk jest możliwe w trakcie roku akademickiego przez studentów studiów niestacjonarnych, to powinno być możliwe również dla studentów studiów stacjonarnych. Ponadto, należy mieć na uwadze przyrost wiedzy i rozwój umiejętności i kompetencji studentów po poszczególnych semestrach studiów i ocenić czy studenci III semestru mogą osiągać te same efekty uczenia się, co studenci IV semestru. Przyjęte rozwiązanie ma jednak wymiar pragmatyczny i jest związane z organizacją i wymiarem pracy pracowników socjalnych, którzy pełnią funkcję opiekunów praktyk.

Zarówno na poziomie regulacji ogólnouczelnianych, jak i wydziałowych dopuszczono możliwość uznawania pracy zawodowej i uzyskiwania przez studentów na tej podstawie zaliczenia praktyk. Jest to rozwiązanie niewłaściwe, ponieważ przepisy ustawy nie umożliwiają potwierdzania efektów uczenia się studentom, lecz tylko kandydatom na studia w ramach odpowiedniej procedury.

Wśród zasad dotyczących organizacji i realizacji praktyk oraz ich nadzorowania znajdują się reguły dotyczące przeprowadzania hospitacji praktyk.

Zadania opiekunów praktyk w miejscu ich odbywania są określane każdorazowo indywidualnie na podstawie porozumienia między uczelnią o podmiotem przyjmującym na praktyki. Regulacjom podlega również zakres współpracy osób nadzorujących praktyki na kierunku z opiekunami praktyk i sposoby komunikowania się.

Zakres i skala współpracy uczelni z instytucjami pomocy społecznej oraz podmiotami realizującymi działania w tym zakresie oraz liczebność studentów umożliwia zapewnianie im wszystkim miejsc praktyk. W przypadku samodzielnego wskazania przez studenta miejsca odbywania praktyki, osoba sprawująca nadzór nad praktykami zatwierdza to miejsce w oparciu o ogólnie sformułowane kryteria. Wnioski z analizy przedstawionej dokumentacji wskazują, że miejsca te są zgodne ze specyfiką kierunku i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk.

Na ocenianym kierunku ocena praktyk w formie ustandaryzowanej jest dokonywana w ankiecie oceniającej różne aspekty studiowania na kierunku. Ocena praktyk zawiera się w dwóch pytaniach o charakterze bardzo ogólnym wymagającym oceny na 5-stopniowej skali organizacji praktyk studenckich i udziału zajęć praktycznych w ogólnej puli zajęć. Działaniem wpisującym się w ewaluację praktyk przez studentów są zajęcia w formie superwizji po praktykach. Brakuje jednak systemowego rozwiązania, które przy udziale studentów umożliwi wystandaryzowaną ocenę: programu praktyk,

osób sprawujących nadzór nad praktykami z ramienia uczelni oraz opiekunów praktyk, realizację praktyk, efekty uczenia się osiągnane na praktykach.

W samym WSZJK brakuje rozwiązań, które dotyczą praktyk zawodowych, które byłyby wykorzystywane w ustawicznym doskonaleniu programu praktyk i ich realizacji. Wnioski z oceny wskazują, że na kierunku brakuje działań, które umożliwiają ustawiczne doskonalenie programu praktyk i ich realizacji na kierunku praca socjalna.

Rozplanowanie zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się, a czas przeznaczony na sprawdzanie oraz ocenę efektów uczenia się pozwala na weryfikację efektów uczenia się, a także przekazanie studentom informacji zwrotnej o otrzymanych efektach.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz odpowiadają aktualnemu stanowi wiedzy w dyscyplinie nauki socjologiczne. Dobór form zajęć oraz wykorzystywane metody kształcenia nie budzą zastrzeżeń. Należy dostosować wymogi dotyczące punktów ECTS objętych programem studiów przypisanych do zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów zgodnie z art. 63 Ustawy z dnia 20 lipca 2018r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć lub grup zajęć. Należy jednak usunąć nieprawidłowość związaną z przypisaniem identycznych efektów uczenia się dla studentów I i II stopnia.

Treści programowe określone dla praktyk wymagają uszczegółowienia, w tym odniesienia do poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych studentów I i II stopnia.

Wymiar praktyk i przyporządkowana im liczba punktów ECTS są wystarczające w odniesieniu do ogólnoakademickiego profilu studiów. Wnioski z przeprowadzone oceny wskazują jednak, że z punktu widzenia koncepcji kształcenia, programu studiów, potrzeb rynku pracy, opinii kadry dydaktycznej oraz rozmów z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego uzasadnione byłoby przekształcenie kierunku na praktyczny profil kształcenia w przypadku studiów I stopnia.

Umieszczenie praktyk w planie studiów, jak również dobór miejsc odbywania praktyk zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań są trafnie dobrane i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów. Jednak stosowane narzędzia weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk są nieskuteczne i nie odnoszą się do tych efektów.

Ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk nie ma charakteru kompleksowego i nie odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się.

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje osoby pełniącej funkcję opiekuna praktyk umożliwia prawidłową realizację praktyk zawodowych. Na skuteczność procesu wpływają nieadekwatne narzędzia oceny jakości praktyk pod względem osiągnięcia efektów uczenia się.

Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk. W przypadku realizacji praktyk z wykorzystaniem narzędzi pracy zdalnej, dobór miejsc odbywania praktyk, stosowane rozwiązania były zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiały osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk.

Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady. Zasady te są rozbudowane i opisane w kilku dokumentach. Obejmują one wskazanie osób, które odpowiadają za organizację i nadzór nad praktykami na kierunku. Określono ich zadania i zakres odpowiedzialności. W sposób niewystarczający dla efektywnego doboru i oceny sformułowano kryteria, które muszą spełniać placówki, w których studenci odbywają praktyki zawodowe oraz reguły zatwierdzania miejsc odbywania praktyki samodzielnie wybranych przez studentów. Reguły te obejmują również procedurę potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w miejscu pracy i określania ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektem uczenia się określonym dla praktyk, jednak zapisy te są niezgodne z obowiązującymi przepisami.

W zasadach dotyczących organizacji praktyk określono reguły przeprowadzania hospitacji praktyk. Zadania opiekunów praktyk w miejscu ich odbywania są każdorazowo określone w porozumieniach podpisywanych przez uczelnię i podmiot przyjmujący praktykanta. Ustalone zasady obejmują zakres współpracy osób nadzorujących praktyki na kierunku z opiekunami praktyk i sposoby komunikowania się.

Uczelnia zapewnia miejsca praktyk dla studentów, a w przypadku samodzielnego wskazania przez studenta miejsca odbywania praktyki, osoba sprawująca nadzór nad praktykami zatwierdza to miejsce, jednak kryteria, które powinny spełniać podmioty nie są precyzyjnie określone.

Program praktyk, osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia uczelni oraz opiekunowie praktyk, realizacja praktyk, efekty uczenia się osiągnięte na praktykach nie podlegają systematycznej ocenie z udziałem studentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

1. Zaleca się zgodnie z art. 63 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce w przypadku studiów stacjonarnych, aby co najmniej połowa punktów ECTS objętych programem studiów była uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów.
2. Należy sformułować w ramach programu praktyk efekty uczenia się, które będą zróżnicowane w przypadku studentów I i II stopnia i uwzględniać poziom, przyrost i rozwój ich wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

3. Należy usunąć nieprawidłowość dotyczącą braku sformułowania treści programowych określonych dla praktyk. Wymagają one uszczegółowienia, w tym odniesienia do poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych studentów I i II stopnia.
4. Należy wdrożyć skuteczne sposoby weryfikacji i oceny osiągnięcia efektów uczenia się tak, aby miały charakter kompleksowy i odnosiły się do poszczególnych efektów uczenia się.
5. Należy opracować jednakowe zasady i warunki osiągania efektów uczenia się uzyskiwanych w ramach praktyk przez studentów niezależnie od formy: stacjonarne i niestacjonarne.
6. Należy zaprzestać zaliczania praktyk studentom na podstawie wykonywanej pracy zawodowej lub innych uznanych ekwiwalentne wobec praktyki form aktywności
7. Należy wprowadzić rozwiązania, które umożliwiają prowadzenie wystandaryzowanej oceny praktyk przez studentów. Ocena musi uwzględniać elementy takie jak: program praktyk, osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia uczelni oraz opiekunów praktyk, realizację praktyk, efekty uczenia się osiągane na praktykach. Jej wyniku muszą być uwzględniane w procesie doskonalenia programu i przebiegu praktyk.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki rekrutacji są przejrzyste, klarowne i selektywne, a także pozwalają na dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku praca socjalna.

Ogólne zasady weryfikacji oraz oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a także postępów w procesie uczenia się pozwalają na równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się. Pozwalają również na zapewnienie bezstronności i przejrzystości procesu weryfikacji oraz wiarygodności i porównywalności ocen. Określają także zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczące stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, a także określają zasady postępowania w sytuacjach spornych i konfliktowych związanych z oceną efektów uczenia się. Wszelkiego rodzaju wnioski i skargi studenci osobiście lub za pośrednictwem starosty lub opiekuna roku mogą zgłaszać pisemnie w kierunkowym Centrum Obsługi Studenta.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się a także postępów w procesie uczenia się pozwalają na zapewnienie weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się. Pozwalają na ocenę przygotowania do prowadzenia działalności naukowej, a także umożliwiają sprawdzenie stopnia opanowania języka obcego, choć założone efekty uczenia się odnoszące się do stopnia opanowania języka obcego wymagają doprecyzowania i dookreślenia.

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych a także prac dyplomowych. Studenci są autorami lub współautorami publikacji naukowych i posiadają osiągnięcia naukowe w dyscyplinie, do której oceniany kierunek został przyporządkowany.

W procesie dyplomowania dopuszcza się współautorstwo prac licencjackich i magisterskich (uchwała Rady Wydziału) jednak nie istnieją formalne, transparentne procedury wyrażania zgody na współautorstwo prac. Nie ma zapisów, które określałyby warunki jakie musi spełnić praca na etapie konceptualizacji, aby dopuszczalne było jej współautorstwo. Stwierdzono współautorstwo prac o bardzo różnym charakterze (prace projektowe, monografie, monografie problemowe). Zatem niejasnymi są uwarunkowania podejmowanych decyzji o współautorstwie prac dyplomowych. Decyzję uznaniową podejmuje promotor pracy w oparciu o niejasne, niestandardyzowane i nietransparentne przesłanki.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Warunki rekrutacji są przejrzyste, bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na ocenianym kierunku. Zasady dotyczące oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się. Stwierdza się brak zapisów określających warunki dopuszczalności współautorstwa prac dyplomowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

1. Zaleca się wprowadzenie zapisów, które w sposób jasny określałyby warunki dopuszczalności współautorstwa prac dyplomowych.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Zajęcia na wizytowanym kierunku prowadzi kadra pracowników zatrudnionych na stanowiskach badawczo- dydaktycznych. Osoby prowadzące zajęcia są zatrudnione głównie na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony, w pełnym wymiarze czasu pracy (41 osób). W roku akademickim 2020/2021 zajęcia dydaktyczne są realizowane przez 45 pracowników w tym przez: 14 osób ze stopniem doktora habilitowanego, 28 osób ze stopniem doktora, dwóch nauczycieli akademickim ze

stopniem magistra. Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na kierunku praca socjalna reprezentują w 85% dyscyplinę nauki socjologiczne, ich dorobek naukowy, dydaktyczny i doświadczenie odnoszą się do dyscypliny, której przypisany jest kierunek. Pracownicy badawczo-dydaktyczni są autorami wielu publikacji a ich zakres tematyczny w większości przypadków jest adekwatny z tematyką prowadzonych zajęć. Działalność naukowo-badawcza kadry zatrudnionej na kierunku praca socjalna jest w sporej części powiązana z treściami kształcenia przyjętymi dla kierunku. Rozwój naukowy kadry egzemplifikują się w licznych postępowaniach awansowych w latach 2016-2020, 12 osób zdobyło tytuł naukowy doktora habilitowanego w dyscyplinie socjologia/nauki socjologiczne tytuł doktora otrzymało 29 pracowników. Stały rozwój kadry badawczo-dydaktycznej jest monitorowany poprzez system ocen i motywacji, który jest transparentny i wysoce zobiektywizowany. Rozwojowi sprzyja także przejrzysty system ocen egzemplifikujący się w regulaminie przyznawania premii i nagród. Zarówno działalność naukowo-badawcza jak i systemy motywacyjne w zakresie działalności naukowej i dydaktycznej, powiązanie aktywności naukowej z treściami kształcenia, zapewniają prawidłowość przebiegu procesu osiągnięcia efektów uczenia się. Przydział zajęć dydaktycznych zarówno w kontekście powiązania przydzielonych zajęć z dorobkiem naukowym i doświadczeniem praktycznym w zdecydowanej większości przypadków nie budzi zastrzeżeń. W przypadku zajęć *rozwiązywanie problemów dzieci i młodzieży* (ćwiczenia konwersatoryjne) oraz Psychopatologia z elementami psychiatrii (wykład) ich przydzielenie do osób wykazanych w dokumentacji przekazanej przez uczelnię, nie zapewnia prawidłowego przebiegu procesu osiągnięcia efektów uczenia się. Prowadzący zajęcia nie posiadają dorobku naukowego w zakresie dyscyplin, do których przypisane są efekty uczenia się tychże zajęć.

Kompetencje dydaktyczne kadry prowadzącej zajęcia na kierunku Praca socjalna są stale podnoszone poprzez organizowane i finansowane przez uczelnię kursy i szkolenia mające na celu zwiększanie kompetencji dydaktycznych oraz ich dostosowanie do najbardziej aktualnych trendów w omawianym względzie. Prowadzone są okresowe oceny nauczycieli akademickich obejmujące zarówno ich działalność naukową jak i aktywność dydaktyczną. Elementem systemu monitorowania jakości kształcenia w kontekście przygotowania i kompetencji kadry są cykliczne badania poziomu satysfakcji studentów z realizacji i osiągnięcia efektów uczenia się. Dodatkowym elementem owej weryfikacji są hospitacje zajęć prowadzone według ustalonego harmonogramu. Wyniki wspomnianych audytów, szczególnie w kontekście potrzeb studentów, są wykorzystywane w doskonaleniu kompetencji dydaktycznych kadry prowadzącej zajęcia na kierunku praca socjalna. Kadra badawczo-dydaktyczna została w prawidłowy sposób przygotowana do realizacji zajęć i osiągnięcia efektów uczenia się z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wszystkie standardy jakości kształcenia przyjęte dla kryterium 4 (Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenia oraz rozwój i doskonalenie kadry) zostały spełnione.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Infrastruktura dydaktyczna składa się z 8 budynków połączonych w jeden kampus. Między wszystkimi częściami można przemieszczać się bez konieczności wychodzenia na zewnątrz. Baza dydaktyczna WE-S obejmuje 3 duże aule wykładowe liczące 200-400 miejsc, 49 pracowni multimedialnych, 17 pracowni komputerowych, 2 sale do nauki cichej, 10 sal seminaryjnych, łącznie dostępnych jest 82 nowoczesnie wyposażonych pomieszczeń dydaktycznych zapewniających wysoki komfort pracy z zachowaniem wymogów BHP i Ppoż. oraz elastyczność planowania zajęć. Wszystkie sale dydaktyczne są wyposażone w nowoczesne środki audiowizualne wspomagające proces uczenia się. Do dyspozycji studentów w procesie nauczania i uczenia się są nowoczesnie wyposażone pracownie komputerowe wraz ze specjalistycznym oprogramowaniem pozwalającym na samodzielną realizację procedur analitycznych, procesu diagnozowania społecznego bezpośrednio powiązanego z efektami uczenia się przewidzianymi w programie akredytowanego kierunku. Liczba stanowisk komputerowych oraz licencji specjalistycznego oprogramowania są dostosowane do liczby studentów co zapewnia prawidłową realizację toku dydaktycznego z uwzględnieniem wykonywanych przez studentów samodzielnie procedur analitycznych w procesie diagnozowania. Szeroko rozumiana infrastruktura (w tym biblioteczna) jest w pełni dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Uczelnia zapewnia dostęp do sieci bezprzewodowej oraz dostęp do aparatury naukowo-badawczej poza godzinami zajęć w celu samodzielnego doskonalenia umiejętności studentów w zakresie realizacji projektów będących elementami efektów uczenia się. W realizacji kształcenia na odległość uczelnia zapewniła dostęp studentom zarówno do wykorzystywanych platform komunikacyjnych jak i w szczególnych przypadkach dostęp do niezbędnego sprzętu.

Literatura z zakresu pracy socjalnej w wolnym dostępie liczy 5 000 woluminów. Książki dostępne online to ok. 13 tytułów głównie w bazach: IbukLibra, e-Book Academic Collection EBSCO, Wiley Online Library. Czasopisma z zakresu Pracy socjalnej zostały zgromadzone w ramach prenumeraty, darów

i wymiany. Jest to 5 tytułów w dziale Praca i polityka społeczna: Humanizacja Pracy, Polityka Społeczna, Remedium, Praca Socjalna, Świat Problemów. Czytelnicy mają dostęp również do ok. 149 tys. Czasopism on-line m.in.: Humanizacja Pracy, European Journal of Social Work, Praca Socjalna, Social Work. Księgozbiór w formie tradycyjnej i cyfrowej jakim dysponuje Biblioteka Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego oraz Biblioteka UŁ, z której mają możliwość korzystać studenci akredytowanego kierunku uwzględnia potrzeby w zakresie literatury wskazanej w sylabusach I i II stopnia kierunku praca socjalna.

Infrastruktura Wydziału jest systematycznie poddawana wszystkim przeglądom wyznaczonym przez formalno-prawne uwarunkowania związane z użytkowaniem tego typu obiektów, ponadto system monitorowania infrastruktury obejmuje także cykliczne badania potrzeb interesariuszy wewnętrznych (kadra i studenci) w zakresie ich potrzeb odnoszących się do szeroko definiowanej infrastruktury.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym na ocenianym kierunku jest z jednej strony efektem, a z drugiej strony warunkiem prowadzenia działalności badawczej i realizacji tzw. trzeciej misji Uczelni. Silnie wpływają one na wypełnianie misji dydaktycznej w formie aktualizacji zakresu, tematyki, metod i form kształcenia.

Podmioty współpracujące z Uczelnią w ramach realizowanego kierunku są powiązane z dyscypliną, do której przyporządkowany jest kierunek. Zakres i zasięg ich działalności odzwierciedla wyzwania zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku. Reprezentują one zarówno publiczne, regionalne i lokalne instytucje pomocy społecznej oraz podmioty reprezentujące trzeci sektor zaangażowane w działalność z zakresu pomocy społecznej, tj.: Regionalne Centrum Pomocy Społecznej, miejskie, miejsko-gminne, gminne ośrodki pomocy społecznej, urzędy miast i gmin, domy dziecka, domy pomocy społecznej czy fundacje i stowarzyszenia prowadzące działalność m.in. na rzecz: osób z niepełnosprawnościami, osób uzależnionych, w kryzysie bezdomności, samotnym matek.

Realizacja licznych badań społecznych przez kadrę naukowo-dydaktyczną (niekiedy przy wsparciu studentów) ocenianego kierunku stanowi jedno z najważniejszych i najbardziej wiarygodnych źródeł informacji m.in. nt. problemów społecznych występujących w skali regionalnej i lokalnej, potrzeb beneficjentów pomocy społecznej a także zadań i wyzwań pracowników instytucji i organizacji zajmujących się pracą na ich rzecz. Warto zaznaczyć, że prowadzone badania stanowią istotną wartość nie tylko z punktu widzenia rozwoju nauki czy aktualizacji, modyfikacji i wzbogacania programu studiów, ale także mają wartość poznawczą i użytkową dla podmiotów współpracujących. Wartość ta wiąże się z jednej strony z możliwością identyfikacji istotnych dla efektywności procesu i zakresu wsparcia zjawisk, ale też stanowi źródło danych przytaczanych na potrzeby uzasadnienia wniosków o dofinansowanie realizowanych przez podmioty współpracujące projektów.

Na Wydziale, w ramach którego prowadzony jest kierunek praca socjalna opracowany został w sposób bardzo rzetelny, użyteczny i nowoczesny "Program współpracy z otoczeniem Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego UŁ na lata 2017-2022". Efekty jego realizacji nie przekładają się bezpośrednio na jakość kształcenia na ocenianym kierunku, ale uruchomienie, wzmocnienie i rozwój niektórych inicjatyw wynikających z celów strategicznych ma na nią pozytywny wpływ. Dotyczy to m.in. działań na rzecz wzmocnienia kapitału relacyjnego z otoczeniem Wydziału, jak i doskonalenia oferty usług badawczo-wdrożeniowych czy wzmocnianie relacji i koordynowanie wydarzeń przez Menadżerów CSPiZ, które mają m.in. zbiórek finansowych lub rzeczowych czy wsparcie w placówek pomocy społecznej w działalność badawczej lub statutowej.

Na ocenianym kierunku we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym realizowane są zróżnicowane formy współpracy. Najbardziej sformalizowaną, zorganizowaną i najczęściej realizowaną formą współpracy jest odbywanie przez studentów praktyk zawodowych. Wśród innych form współpracy warto wspomnieć o wizytach studyjnych, podczas których studenci nie tylko zapoznają się z działalnością poszczególnych placówek, ale również uczestniczą w warsztatach, które pozwalają w sposób bardziej praktyczny doświadczyć wyzwań związanych z pracą z daną grupą

beneficjentów poszczególnych form pomocy społecznej. Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego prowadzą również - zarówno w formie regularnych zajęć, jak i spotkań gościnnych - zajęcia dydaktyczne.

Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego są aktywnie włączani i zaangażowani we współpracę przy realizacji prac dyplomowych. Prowadzona współpraca w tym zakresie obejmuje udostępnianie danych, którymi dysponują poszczególne podmioty, jak i wsparcie np. przy rekrutacji respondentów do badań prowadzonych na potrzeby przygotowania pracy dyplomowej.

Współpraca obejmuje również - zarówno poprzez prace tzw. rad konsultacyjnych, jak i nieformalne spotkania - konsultowanie oferty kształcenia, programu studiów, jego realizacji czy osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Jednocześnie należy podkreślić, że reprezentacja przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w radzie konsultacyjnej Instytutu Socjologii UŁ jest relatywnie niewielka - dwie na piętnaście osób. Ze względu na realizowany zakres działalności badawczej oraz form współpracy oraz realizowanych wspólnie inicjatyw, fakt ten nie wpływa negatywnie na możliwość skutecznego dostosowywania programu studiów do wyzwań właściwego dla kierunku zawodowego rynku pracy.

Wnioski z przeprowadzonej oceny wskazują na konieczność jeszcze większego upracticznienia kształcenia na ocenianym kierunku. Potrzeba ta wynika przede wszystkim z samej specyfiki kierunku i powiązanego z nim zawodowego rynku pracy, który wymaga kształtowania umiejętności i kompetencji społecznych związanych nie tylko z pracą z beneficjentami pomocy społecznej, ale także pracą w multidyscyplinarnych zespołach terapeutycznych czy komunikacji między przedstawicielami różnych instytucji i organizacji oferujących wsparcie. Ponadto przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego wskazywali na znaczenie dla rozwoju kierunku oraz przyszłości zawodowej jego absolwentów rozwijania u studentów umiejętności szybkiego i skutecznego reagowania na zmiany i wdrażania rozwiązań, które pozwalają się do nich zaadaptować.

Prowadzona współpraca dotycząca projektowania programu studiów w znacznej mierze opiera się na sieciach społecznych, indywidualnych kontaktach i nie ma formalnego charakteru, a przekłada się na korzyści dla współpracujących podmiotów. Dotyczy on wsparcia merytorycznego przy konsultacji programów wsparcia, metodyki, konceptualizacji i operacjonalizacji badań planowanych przez poszczególne instytucje.

W wyniku przeprowadzonej oceny nie zidentyfikowano również istotnych i zależnych od Uczelni problemów z zapewnieniem udziału interesariuszy zewnętrznych w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów także w warunkach wynikających z czasowego ograniczenia funkcjonowania uczelni ze względu na pandemię wirusa SARS-CoV-2.

W przypadku ocenianego kierunku okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym nie są prowadzone w sposób systemowy. W odniesieniu do oceny poprawności doboru podmiotów współpracujących należy wspomnieć, że w 2020 roku dokonano modyfikacji składu rady konsultacyjnej, jednak - jak wspomniano - udział w niej przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego jest niewielki. Mając na względzie zarówno fakt, że rada działa w ramach Instytutu Socjologii (obejmuje zatem dwa kierunki: pracę socjalną i socjologię), jak i duże zróżnicowanie problematyki, zagadnień, zadań, branż i sektorów, którymi mogą zajmować się i w których mogą znaleźć zatrudnienie absolwenci tych kierunków rekomenduje się rozszerzenie i zróżnicowanie składu rady konsultacyjnej w części, w której jej członkowie reprezentują otoczenie społeczno-gospodarcze.

W sposób usystematyzowane nie jest oceniana również skuteczność form współpracy i wpływ jej rezultatów na program studiów czy doskonalenie jego realizacji. W ramach ewaluacji prowadzonej współpracy w sposób systemowy i wystandaryzowany nie ocenia się również tego, czy i jak ma ona wpływ na osiągnięcie przez studentów efekty uczenia się i losy absolwentów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z dyscypliną, do której kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku. Dotyczy to jednak współpracy nie tylko formalnie realizowanej poprzez prace Rady Konsultacyjnej i sprowadza się często do okazjonalnych spotkań (konferencje, wydarzenia na uczelni), dyskusji prowadzonych przez członków zespołów badawczych czy kontaktów osobistych.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona systematycznie i przybiera zróżnicowane formy: od organizacji praktyk, staży i wolontariatów, przez organizację wizyt studyjnych, a także wsparcie studentów w przygotowaniu prac dyplomowych. Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego uczestniczą też w prowadzeniu zajęć. Współpraca prowadzona również w zakresie prowadzonych badań pozwala na uzyskiwanie informacji nt. analiz potrzeb rynku pracy i losów absolwentów kierunku.

Stosowane formy współpracy są adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się.

Udział interesariuszy zewnętrznych, w tym pracodawców w różnych formach współpracy był zapewniony także w warunkach czasowego ograniczenia funkcjonowania Uczelni.

Wnioski z przeprowadzonej oceny wskazują, że na potrzeby doskonalenia jakości kształcenia na kierunku praca socjalna nie są prowadzone okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Nie przeprowadza się oceny zasadności i poprawności doboru instytucji współpracujących (obecnie jest ich mało), skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów. Realizacja działań obejmujących współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym w ramach całego Wydziału nie przekłada się na wnioski, które mogą być wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów na kierunku praca socjalna.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Należy wprowadzić w rozwiązania, które pozwolą na prowadzenie w sposób wystandaryzowany i efektywny przeglądów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w odniesieniu do programu studiów. Przeglądy muszą ponadto obejmować:

- ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących,
- skuteczność form współpracy
- wpływu rezultatów współpracy na program studiów na kierunku praca socjalna i doskonalenie jego realizacji,
- osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów.

Wyniki tych przeglądów muszą być wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Uczelnia stwarza możliwości mobilności międzynarodowej zarówno kadry badawczo-dydaktycznej jak i studentów wizytowanego kierunku tym samym są stworzone możliwości rozwoju aktywności naukowej nauczycieli akademickich a także studentów, które są powiązane z efektami uczenia się. W latach 2015-2020 pracownicy Instytutu Socjologii UŁ uczestniczyli w 325 międzynarodowych konferencjach naukowych. W latach 2015/2016-2019/2020 zostało zrealizowanych 69 wyjazdów pracowników Instytutu Socjologii połączonych z prowadzeniem zajęć na zagranicznych uczelniach (Portugalia, Dania, Holandia, Wielka Brytania, Włochy, Hiszpania, Litwa, Estonia, Słowacja, Niemcy, Szwecja, Norwegia). W roku 2017/2018 goszczono 3 profesorów wizytujących w Instytucie Socjologii, w roku 2018/2019 5 profesorów, zaś w roku 2019/2020 pracowników w ramach tzw. przyjazdów organizacyjnych. Od roku akademickiego 2016/2017 rozwijana jest też współpraca w zakresie organizacji gościnnych wykładów pracowników uczelni zagranicznych. W ciągu 5 lat z wykładami wystąpiło 14 gości zagranicznych.

Wydział ma podpisanych 55 umów z uczelniami zagranicznymi, które przedmiotowo dotyczą współpracy w zakresie prowadzenia wspólnych projektów poznawczych oraz wymiany kadry i studentów. O rozwoju międzynarodowej mobilności badawczej pracowników naukowych oraz mobilności edukacyjnej studentów i pracowników Wydziału w ostatnich latach świadczy liczba studentów zagranicznych odbywających kształcenie w Wydziale. W roku akademickim 2018/2019 osiągnęła ona najwyższy poziom – 587 studentów zagranicznych. Mimo wielu, stwarzanych przez Uczelnię możliwości mobilności międzynarodowej studentów, aktywność osób studiujących na wizytowanym kierunku w tym względzie jest nieznaczna. Władze Instytutu podejmują liczne działania

aktywizujące studentów kierunku praca socjalna, które jednak nie powodują wzrostu mobilności studentów.

Proces umiędzynarodowienia kształcenia jest monitorowany zarówno w kontekście aktywności kadry jak i studentów. Wyniki cyklicznych audytów w tym względzie stanowią asumpt do podejmowania przez władze instytutu działań naprawczych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry. Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest stałe i kompleksowe. Objawia się ono na wielu płaszczyznach, poprzez m.in. motywowanie studentów do osiągnięcia dobrych wyników w nauce, dostosowywania planów studiów do potrzeb indywidualnych jednostek, pomoc materialną oraz animację ruchu naukowego i społecznego.

Regulamin studiów przewiduje relewantne instytucje w zakresie studiowania takie jak np. urlopy od zajęć, egzaminy komisyjne oraz indywidualna organizacja studiów.

Studenci mogą konsultować aspekty związane ze swoim procesem uczenia się z nauczycielami akademickimi, którzy prowadzą określone zajęcia. W związku z tym odbywają się regularne dyżury (aktualnie również na platformie MS Teams), które pozostają dostosowane do planów zajęć na kierunku praca socjalna. Dodatkowo studenci mają również możliwość kontaktu z nauczycielami akademickimi poza godzinami dyżurów i zajęć, Nauczyciele ci pozostają pomocni w każdym aspekcie związanym z częścią kształcenia, za które odpowiadają.

Studenci kierunku są we właściwy sposób przygotowywani do działalności naukowej. Oprócz aspektów związanych z odpowiednią ofertą programową, Uczelnia dodatkowo organizuje lub wspiera aktywności mające bezpośrednie przełożenie na potencjał naukowy studentów. Mogą oni brać udział w konferencjach i seminariach naukowych oraz mają możliwość publikacji artykułów lub książek. Przy Instytucie Socjologii działa Studenckie Koło Naukowe Social Force, w które zaangażowani są studenci kierunku praca socjalna. W ramach koła w sposób zorganizowany studenci mają możliwość poszerzania swoich zainteresowań naukowych, a Uczelnia wywiązuje się z niezbędnego wsparcia finansowego i organizacyjnego w zakresie funkcjonowania Koła. Dodatkowo Koło może liczyć na wsparcie merytoryczne od nauczycieli akademickich, dzięki czemu zainteresowani studenci mogą poznawać tajniki potencjalnej ścieżki naukowej. Proces uczenia się i rozwoju naukowego studentów ocenianego kierunku wspierany jest również specjalnie stworzoną do tego celu dedykowaną platformą internetową oraz e-learningową Moodle, gdzie studenci mają dostęp do elektronicznych materiałów z ćwiczeń, kursów czy szkoleń. Dodatkowo Uczelnia korzysta z platformy MS Teams, której narzędzia udostępnia się też wszystkim interesariuszom wewnętrznym, dzięki czemu studenci w mogą sami organizować się w ramach dodatkowych aktywności w formie zdalnej.

Na Uczelni funkcjonuje pełnomocnik odpowiedzialny za nauczanie zdalne. Wszyscy studenci otrzymują niezbędne informacje związane z korzystaniem z platform do nauczania na odległość. Dodatkowo Uczelnia udostępnia szkolenia w formie asynchronicznej oraz zapewnia szkolenia w formie synchronicznej związane z aspektami technicznymi udziału w zajęciach i możliwości działalności dodatkowej z wykorzystaniem infrastruktury zapewnianej przez Uczelnię. Uczelnia posiada odpowiednią jednostkę, do zadań której należy wsparcie techniczne interesariuszy wewnętrznych w przypadku problemów wynikłych z korzystania z platform nauki zdalnej. Zapewniono również wsparcie studentom, którzy z przyczyn losowych pozostają wykluczeni cyfrowo. Osoby takie mogą odbywać zajęcia w siedzibie Uczelni, korzystając ze specjalnie przygotowanych do tego celów stanowisk komputerowych przy zachowaniu odpowiednich zasad bezpieczeństwa.

Na Uczelni funkcjonuje Biuro Karier, które zajmuje się pomocą w zakresie doboru i organizacji praktyk. Biuro prowadzi stałe działania dotyczące utrzymywania kontaktów, jak również pozyskiwania nowych podmiotów gospodarczych i instytucji, w których studenci oraz absolwenci kierunku praca socjalna mają możliwość odbycia praktyk, a po ukończeniu studiów znalezienia zatrudnienia. Dodatkowo Biuro przeprowadza regularne szkolenia i warsztaty, które mają na celu podniesienie kompetencji miękkich u studentów oraz pomoc studentom w pierwszych krokach na rynku pracy.

Uczelnia wywiązuje się z ustawowych obowiązków wsparcia materialnego dla studentów i zapewnia im możliwość uzyskiwania stypendiów socjalnych, zapomóg, stypendium rektora dla najlepszych studentów oraz stypendium dla osób niepełnosprawnych. Studenci mogą liczyć na wsparcie

materialne w kontekście udziału w konferencjach naukowych, publikacjach oraz konkursach ogólnopolskich i międzynarodowych. Ponadto wyróżniający się i wybitni studenci mogą otrzymać nagrodę lub wyróżnienie Rektora, list gratulacyjny, nagrody i wyróżnienia dziekana lub nagrody przyznawane przez współpracujące z Uczelnią osoby fizyczne lub prawne, co stanowi motywację do osiągania wysokich wyników w nauce. Jak już wcześniej wspomniano, wybitni studenci mają również możliwość indywidualnego zorganizowania kształcenia na kierunku praca socjalna.

Studentom kierunku zapewniono możliwość partycypacji w różnorodnych formach aktywności niezwiązanej bezpośrednio z programem studiów kierunku. Przede wszystkim jest to wcześniej już wskazana szeroka oferta szkoleniowa i warsztatowa, którą zapewnia Biuro Karier. W ramach wsparcia aktywności sportowej studentów na Uczelni działa Studium Wychowania Fizycznego i Sportu, zapewniające dostęp do infrastruktury sportowej oraz Klub Uczelniany AZS Uniwersytetu Łódzkiego. Dodatkowo Uczelnia i organizacje studenckie w ramach współpracy z jednostkami zewnętrznymi umożliwiają studentom kierunku praca socjalna zaangażowanie w inicjatywy społeczne takie jak zbiórki pieniędzy, paczki dla chorych, wsparcie osobowe dla osób potrzebujących.

Uczelnia zapewnia ofertę Akademickiego Centrum wsparcia, które zajmuje się zapewnieniem wsparcia różnym grupom interesariuszy wewnętrznych studiujących na Uczelni. Jednostka zajmuje się m.in., organizacją warsztatów ułatwiających adaptację dla studentów I roku, koordynowaniem prowadzenia konsultacji psychologicznych, terapeutycznych i pedagogicznych dla studentów i interwencjami w sytuacjach kryzysowych (wymagających szybkiego udzielenia pomocy).

Systemowym i bieżącym wsparciem potrzeb studentów z niepełnosprawnością zajmuje się Pełnomocnik Rektora UŁ do spraw osób z niepełnosprawnościami, którego głównym zadaniem jest diagnozowanie potrzeb studentów z niepełnosprawnością i w konsekwencji organizacja form wsparcia dla takich interesariuszy wewnętrznych oraz nadzór nad realizacją tych zadań. Potrzebujący studenci mogą m.in. uzyskać od Uczelni specjalistyczny sprzęt, starać się o przydzielenie asystenta lub dostosowywać organizację studiów do swoich możliwości.

Na Uczelni funkcjonuje system skarg i wniosków. Studenci mają możliwość składania skarg lub wniosków osobiście lub za pośrednictwem reprezentującego ich starosty roku. Skargi i wnioski omawiane są z osobą, której skarga/wniosek dotyczy i kierowane osoby odpowiedzialnej, wskazanej przez dziekana. Istnieje również możliwość zaangażowania samorządu studenckiego lub Prorektora ds. studenckich.

Uczelnia prowadzi działania edukacyjne i informacyjne z zakresu bezpieczeństwa studentów, w tym prowadzi odpowiednie kursy z tego zakresu. Uczelnia prowadzi również działania związane z przeciwdziałaniem potencjalnych zjawisk dyskryminacji lub przemocy wśród społeczności akademickiej. Realizacji tych celów służy tzw. „Karta Różnorodności”, która określa zasady i wytyczne polityki równego traktowania studentów ze względu w szczególności na płeć, wiek, pochodzenie etniczne, religię, wyznanie, przekonania polityczne i tożsamość płciową.

Studentom zapewnia się wsparcie obsługi administracyjnej w sprawach związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną. Pracownicy są przygotowani merytorycznie do pełnienia swoich funkcji. Godziny funkcjonowania dziekanatów są odpowiednie z perspektywy studenckiej. Sprawnie funkcjonuje komunikacja za pośrednictwem poczty elektronicznej z pracownikami administracyjnymi Uczelni, a także za pośrednictwem platformy internetowej, z której korzysta Uczelnia

Uczelnia zapewnia odpowiednie wsparcie związane z działalnością samorządu studenckiego. Zarówno w aspekcie finansowania, infrastrukturalnym jak i organizacyjnym pomoc władz pozostaje na odpowiednim poziomie i pozwala w sposób efektywny funkcjonować przedstawicielom studenckim, co potwierdza pozytywna opinia w tym zakresie przedstawicieli samorządu studenckiego. Członkowie organów samorządu studenckiego regularnie współpracują z władzami Instytutu, Wydziału i całej Uczelni. Odpowiednie organy samorządu studenckiego opiniują projekty programów studiów, wskazując ewentualne zastrzeżenia lub propozycje, które zawsze są poddawane pod dyskusję przez właściwe osoby z Uczelni, które zajmują się konstruowaniem określonych programów studiów. Uczelnia zapewnia również szeroko pojęte wsparcie dla organizacji studenckich, w szczególności kół naukowych.

Uczelnia przy uwzględnieniu partycypacji studenckiej monitoruje i ewaluje szeroko pojęte wsparcie, w tym skuteczność funkcjonujących na Uczelni rozwiązań w aspekcie wsparcia studenckiego, formy wsparcia czy poziomu zadowolenia interesariuszy wewnętrznych. Działania te stanowią podstawę do podejmowania pożądanych z perspektyw studenckiej zmian. Studenci mogą zgłaszać swoje, poprzez swoich przedstawicieli, indywidualnie oraz w corocznych ankietach badających poziom satysfakcji studenckiej. Dodatkowo przedstawiciele studenckcy zasiadają w ciałach odpowiedzialnych za poziom jakości kształcenia na Uczelni i tym samym mają wpływ na bieżące problemy studenckie i możliwości ich rozwiązania. Przykładem efektywnego działania systemu jest reforma jednostki Centrum Obsługi Studenta, na którą w przeszłości wpływało wiele skarg i poziom zadowolenia studentów stwierdzony w badaniach pozostawał na niskim poziomie, a po przeprowadzeniu odpowiednich zmian, satysfakcja studentów uległa znacznej poprawie, co potwierdzono m.in. podczas spotkania zespołu oceniającego ze studentami kierunku praca socjalna. Dodatkowo Uczelnia i Wydział pozostają w stałym kontakcie z samorządem studenckim w celu monitorowania poziomu wsparcia studentów oraz jego skuteczności. W razie pojawienia się negatywnych aspektów, podejmowane są odpowiednie działania naprawcze.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

System opieki i wsparcia można określić jako kompleksowy, odnoszący się do wszystkich istotnych z perspektywy studenta aspektów. Podejmowane działania można uznać za wszechstronne oraz zorientowane na studenta. Dedykowane wsparcie odpowiada indywidualnym potrzebom oraz oczekiwaniom studentów. Przejawia się ono w opiece merytorycznej nad studentami, a także w wsparciu organizacyjnym i finansowym. Proces kształcenia jest również odpowiednio wspierany poprzez obsługę administracyjną. Uczelnia motywuje studentów do osiągania jak najlepszych wyników w nauce i działalności wykraczającej poza aspekt dydaktyczny. Ponadto warto podkreślić wiele aktywności, w których mogą brać udział studenci przy wsparciu Uczelni. Sprawnie działa system skarg, próśb i zażaleń, w którym uczestniczą władze Uczelni oraz samorząd studencki. Regularnie monitoruje się poziom wsparcia i zadowolenia studentów i na tej podstawie dokonuje pożądanych z

perspektywy studenckiej zmian. Wszelkie rodzaje wsparcia i działalności Uczelni dostosowane są również do różnych grup studentów, w szczególności osób z niepełnosprawnościami.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacje o studiach są dostępne publicznie dla szerokiego grona odbiorców poprzez internetową stronę Wydziału i Instytutu Socjologii. Strony te charakteryzują się przejrzystym układem informacji oraz umożliwiają szybkie przełączanie się pomiędzy stronami dla kandydatów, studentów, absolwentów, pracowników czy otoczenia społeczno-gospodarczego i są dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Informacje zawarte na stronie Wydziału dotyczą wszelkich aspektów procesu dydaktycznego, w tym m.in.: siatki zajęć, informacji o specjalnościach, praktyk, jakości kształcenia, rekrutacji na studia. Oferta kształcenia przedstawiona jest kandydatom zarówno na stronie internetowej Wydziału w postaci tekstowej, jak i na platformie YouTube Wydziału w formie filmowej. Za aktualizację udostępnianej publicznie informacji o warunkach realizacji programu kształcenia odpowiada Centrum Obsługi Studenta Wydziału (COS).

Na stronie Wydziału w „Strefie studenta” dostępne są informacje takie jak: regulamin studiów, kalendarz akademicki, regulamin sesji egzaminacyjnej, zasady zaliczania okresów studiów w uczelniach partnerskich, zasady dyplomowania, plany studiów, regulamin praktyk, druki podań i wniosków, inne informacje przydatne studentom w procesie uczenia się. Informacja o osiągniętych wynikach z realizacji programu studiów w formie ocen udostępniana jest przez prowadzących w ogólnouczelnianym systemie komputerowym USOS. Student po zalogowaniu do systemu ma dostęp jedynie do swoich wyników. Poprzez system USOS web, istnieje również możliwość informowania studentów o cząstkowych wynikach oceny weryfikacji wiedzy, prowadzonej na bieżąco w trakcie trwania semestru. Komunikację z różnymi grupami interesariuszy Uczelnia prowadzi także za pomocą profili w mediach społecznościowych: wydziałowego profilu w platformie Facebook, gdzie zamieszczane są informacje z zakresu promocji kierunków, przebiegu rekrutacji kandydatów, osiągnięć naukowych studentów i pracowników kierunku studiów, a także bieżących spraw dotyczących procesu kształcenia. Na wydziałowym profilu YouTube publikowane są również nagrywane przez nauczycieli akademickich wykłady oraz spotkania online z pracownikami

administracyjnymi, kierunkowe filmy promocyjne i inauguracyjne, oraz nagrania ważnych wydarzeń na Uczelni. Na platformie Instagram zamieszczane są zdjęcia i teksty dotyczące bieżących wydarzeń. Wykorzystuje się także inne formy przekazu informacji, uczestnicząc w wydarzeniach dla kandydatów na studia np. Festiwal Nauki, Techniki i Sztuki, program Zdolny uczeń – świetny student, wykłady w ramach programu „Szkoła patronacka”. Publiczny dostęp do informacji uzupełniony jest także o strony internetowe samej Uczelni, na której prezentowana jest pełna oferta dydaktyczna oraz opis WE-S, na której prezentowane są między innymi przedmiotowe efekty uczenia się, portal rekrutacyjny UŁ, profil UŁ dla potencjalnych kandydatów na studia w portalu Facebook. Informacje o stażach, szkoleniach i nieobowiązkowych praktykach można znaleźć na Wydziałowej podstronie Centrum Szkoleń i Praktyk Zawodowych oraz na uniwersyteckiej stronie Centrum Współpracy z otoczeniem i na portalach Biura Karier UŁ. W Uniwersytecie działa Centrum Promocji UŁ, które wykorzystuje takie kanały komunikacyjne, jak: Facebook, Twitter, YouTube Instagram, LinkedIn, Podcast UŁ na SoundCloud. Dodatkowo należy nadmienić, że w Uniwersytecie funkcjonuje Biuletyn Informacji Publicznej Uniwersytetu Łódzkiego.

W sposób systematyczny prowadzona jest w Uczelni kontrola zamieszczanych informacji o studiach. Monitorowaniem jakości informacji o studiach, dotyczących ich aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości i przydatności dla różnych grup odbiorców. Monitorowanie dostępności, a więc i jakości informacji odbywa się m.in. poprzez coroczne badanie jakości kształcenia, w którym zarówno studenci, doktoranci jak i nauczyciele akademicy pytani są o ocenę funkcjonalności strony internetowej Uczelni. Wszystkie uwagi, oczekiwania i sugestie odbiorców informacji (studentów, pracodawców, kandydatów na studia, jak również pracowników Uczelni) odnoszące się do jakości i sposobu prezentacji informacji o studiach, wykorzystywane są do doskonalenia dostępności i jakości informacji o studiach.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia zapewnia publiczny dostęp do aktualnej i pełnej informacji o programie studiów. Informacje te są zrozumiałe i odzwierciedlają potrzeby różnych grup odbiorców. Informacje te dotyczą również całego procesu realizacji nauczania i uczenia się oraz przyznawanych kwalifikacji. Ponadto zawierają szczegółowe informacje dotyczące warunków przyjęcia na studia, jak również informacje odnoszące się do możliwości kontynuowania kształcenia oraz ofert zatrudnienia absolwentów.

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

W Uczelni został wyznaczony zespół osób sprawujących nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów praca socjalna. Uczelnia dysponuje systemem odnoszącym się do projektowania, zatwierdzania, monitorowania, przeglądu i doskonalenia programu studiów. Procedury te regulują odpowiednie uchwały Senatu Uczelni oraz Wewnętrzny system jakości kształcenia na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym Uniwersytetu Łódzkiego, który obejmuje System weryfikacji efektów kształcenia. Zgodnie z ww. dokumentami prace w zakresie tworzenia i doskonalenia programu kształcenia na Wydziale organizuje Dziekan. Projekty są składane przez Dyrektora Instytutu w formie wniosku do Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Po zaopiniowaniu przez Komisję, wniosek jest przesyłany do zatwierdzenia przez Radę Wydziału, a następnie kierowany jest do Senatu Uczelni, który podejmuje ostateczną decyzję o zmianach programu studiów. W pracach na rzecz doskonalenia procesu kształcenia na kierunku najważniejszą jednak rolę odgrywa Rada Konsultacyjna Instytutu Socjologii, która poza Dyrekcją IS zasiadającą jednocześnie w Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz przedstawicielami katedr obejmuje reprezentantów studentów oraz przedstawicieli praktyki (instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego). Do podstawowych kompetencji Rady Konsultacyjnej należy: 1) wnioskowanie o powołanie nowych kierunków, 2) opiniowanie programów na kierunkach prowadzonych przez Instytut z punktu widzenia ich zgodności z kierunkowymi efektami kształcenia/uczenia się; 3) ocena jakości kształcenia oraz sposobów weryfikacji zakładanych efektów uczenia się.

Uczelnia posiada opracowany system i odpowiednie procedury mające na celu doskonalenie programu studiów, ale funkcjonowanie procedur zapewniających jakość kształcenia wymaga korekty i uwzględnienia uwag wynikających z zaleceń i rekomendacji dotyczących spełnienia kryteriów 1, 2, 3 i 6.

Interesariusze zewnętrzni są proszeni przede wszystkim o opiniowanie ewentualnych zmian wprowadzanych w programie studiów i możliwość współpracy w zakresie studenckich praktyk zawodowych. Wyniki zewnętrznych ocen jakości kształcenia i sformułowane zalecenia są brane pod uwagę w doskonaleniu programu kształcenia na kierunku studiów zgodnie z polityką jakości kształcenia przyjętą na Uczelni.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

W Uczelni zostały powołane procedury regulujące politykę jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów. Zakres kompetencji poszczególnych organów stosujących procedury jest klarowny. Niemniej funkcjonowanie polityki jakości wymaga korekty w świetle zaleceń do kryterium 1, 2, 3 i 6.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Zaleca się takie dostosowanie procedur zapewniania polityki monitorowania, przeglądu i doskonalenia programu studiów, aby nastąpiła korekta uchybień wynikających z zaleceń do kryteriów 1, 2, 3 i 6 oraz minimalizacja ryzyka wystąpienia takich lub podobnych uchybień w przyszłości.

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

Zalecenie

W raporcie z poprzedniej wizytacji, która miała miejsce w 2015 r. zakończonej wydaniem oceny pozytywnej (Uchwała Nr 438/2015 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 11 czerwca 2015 r.) brak zaleceń.

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

-